



Силабус
Виробнича практика (англійська мова)
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма	Середня освіта (англійська мова та література)
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.02 Середня освіта (Мова та література (із зазначенням мови))
Спеціалізація	014.021 англійська мова і література
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова

Викладач	Оксана КАЛІБЕРДА
Кафедра	іноземних мов і методики викладання
Контактний телефон	+380 (50) 081 45 06
E-mail викладача	oksanakaliberda@ukr.net

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
9 / 270 год.	очна (денна)			270 год.	залік
	заочна (дистанційна)			270 год.	

Семестр: весняний

Мова навчання: українська, англійська

Ключові слова: англійська мова, методика навчання іноземних мов, діагностування навчальних досягнень учнів.

Метою виробничої практики є поглиблення та закріплення теоретичних знань, формування в здобувачів системи необхідних педагогічних умінь і навичок, фахових здібностей на ґрунті сформованої теоретичної й практичної готовності до здійснення професійної діяльності, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії в оптимально наближених до роботи за фахом умовах, оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними технологіями навчання.

Предметом освітньої компоненти є освітній процес, основою якого є навчання англійської мови, виховання та супутні їм процеси в закладах загальної середньої освіти різних типів.

У результаті проходження виробничої практики здобувач вищої освіти буде **знати:** сучасні мовні норми та лексику класно-урочного вжитку; основні організаційні форми реалізації освітнього процесу з англійської мови у навчальних закладах різних типів; основи планування освітнього процесу з англійської мови у початковій, основній і старшій школі; принципи організації виховної роботи з англійської мови; принципи організації самостійної роботи з англійської мови; форми, види та способи контролю рівня сформованості мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей.

У результаті проходження виробничої практики здобувач вищої освіти буде **вміти:** проводити спостереження й аналізувати відвідані уроки; вивчати ставлення учнів до предмета і виявляти рівень сформованості навичок і умінь; здійснювати методичний аналіз мовного матеріалу з метою прогнозування труднощів його засвоєння; аналізувати мовленнєвий матеріал; усвідомлювати характер помилок учнів; встановлювати та підтримувати засобами англійської мови різноманітні мовленнєві контакти; адаптувати свій іншомовний мовленнєвий досвід до вимог програми та можливостей учнів; складати плани-конспекти окремих уроків і серії уроків; організовувати виконання накресленого плану; визначати конкретні цілі, завдання та етапи кожного уроку; обирати ефективні прийоми досягнення цілей; визначати типи вправ і послідовність їх виконання; забезпечувати мовленнєву діяльність учнів відповідно до плану уроку; раціонально поєднувати колективні й індивідуальні форми роботи; проводити навчальні ігри; застосовувати прийоми активізації мовленнєвої та розумової діяльності учнів; визначати об'єкти контролю мовленнєвої діяльності учнів; проектувати та створювати необхідну наочність, методично грамотно її використовувати; складати план позакласної роботи і сценарії заходів; аналізувати й узагальнювати досвід учителів.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ЗК 1. Здатність діяти відповідально й свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права й обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.</p> <p>ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК 3. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК 4. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).</p> <p>ЗК 5. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя (культурна компетентність), сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.</p> <p>ЗК 9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 11. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 12. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p>	<p>ПРН 1. Уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.</p> <p>ПРН 2. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.</p> <p>ПРН 3. Мати здатність до ефективного спілкування в різних сферах; брати участь у дискусіях, відстоювати власну думку (позицію), дотримуватися культури поведінки.</p> <p>ПРН 4. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p>ПРН 5. Володіти комунікативною компетентністю з української та англійської мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти), бути здатним удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.</p> <p>ПРН 8. Уміти порівнювати мовні та літературні факти, явища, оригінали творів й українські переклади іншомовних художніх текстів, визначати їхні подібності й відмінності.</p> <p>ПРН 9. Уміти забезпечити діалог культур у процесі вивчення англійської мови та зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації.</p> <p>ПРН 10. Уміти використовувати гуманістичний потенціал англійської мови та зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.</p> <p>ПРН 11. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання англійської мови та зарубіжної літератури в закладах базової середньої освіти.</p> <p>ПРН 12. Знати принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН 13. Уміти добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків.</p> <p>ПРН 14. Уміти застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах середньої освіти.</p> <p>ПРН 15. Володіти творчо-критичним мисленням, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.</p> <p>ПРН 16. Уміти організовувати освітній процес у закладі середньої освіти, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працювати в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).</p> <p>ПРН 17. Вчитися впродовж життя і вдосконалювати набуту під час навчання кваліфікацію з високим рівнем автономності.</p>

Програма виробничої практики:

1. Настановна конференція. Інструктаж з техніки безпеки та пожежної безпеки під час проходження практичної підготовки на виробництві.
2. Розподілення практикантів по класах, закріплення за вчителями.
3. Ознайомлення із закладом загальної середньої освіти.
4. Ознайомлення з професійною діяльністю вчителя-куратора як предметника.
5. Ознайомлення з професійною діяльністю вчителя-куратора як класного керівника.
6. Укладання індивідуального та календарного планів проходження виробничої практики.
7. Ознайомлення з шкільною документацією, описування, аналізування її.
8. Відвідування й аналізування уроків учителів англійської мови, зарубіжної літератури.
9. Проектування й реалізація уроків англійської мови.
10. Укладання плану-сценарію виховного заходу (англійською мовою). Проведення заходу.
11. Укладання плану-сценарію позакласного заходу. Проведення заходу.
12. Зустрічі-семінари із керівниками виробничої практики. Самоаналіз уроків.
13. Укладання психолого-педагогічної характеристики учня.
14. Укладання психолого-педагогічної характеристики класного колективу.
15. Оформлення матеріалів виробничої практики.
16. Підсумкова (звітна) конференція.

Методи навчання: метод педагогічного спостереження, аналіз навчально-методичної документації, анкетування, тестування учасників освітнього процесу, мозковий штурм, евристична бесіда, дискусія, вивчення педагогічного досвіду, системний підхід до освітнього процесу, кейс метод та метод проєктів, проблемне навчання, використання ІКТ і цифрових ресурсів як наочний метод.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від здобувача вищої освіти очікується здатність самостійно планувати, проєктувати та проводити навчальні заняття відповідно до специфіки англійської мови із застосуванням сучасних методик і технологій (зокрема інформаційних) в освітньому процесі, психологічних особливостей учнів, рівня їхніх навчальних досягнень та аналізувати проведені навчальні заняття, позакласні заходи з урахуванням усіх компонентів освітнього процесу та відповідних вимог.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проєктор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги: Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється на основі результатів поточного контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного контролю і вираховується за 100-бальною шкалою. Поточний контроль включає: виконання плану практики; перевірка документації практики на проміжному та заключному етапі; проведення підсумкової конференції; прийняття заліку з виробничої практики. Оцінювання виробничої практики проводиться відповідно до нижченаведених критеріїв оцінювання.

Таблиця 1. Розподіл балів за результатами виробничої практики

Види робіт	Кількість набраних балів						
	1-34	35-49	50-57	58-64	65-77	78-89	90-100
	F	FX	E	D	C	B	A
Складання індивідуального плану роботи	2	2	3	3	4	5	6
Систематичне ведення щоденника виробничої педагогічної практики	2	2	3	3	4	5	6
Складання конспектів і проведення пробних уроків з англійської мови	6	8	8	10	12	14	14
Складання конспекту і проведення залікового уроку з англійської мови	6	8	10	12	14	15	18
Аналіз (самоаналіз) уроку з англійської мови, проведеного одним із здобувачів вищої освіти	4	6	6	8	8	11	12

Складання плану-сценарію та проведення одного позакласного заходу з англійської мови	4	8	10	10	10	12	14
Наявність психолого-педагогічної характеристики учня	2	3	3	3	5	5	5
Наявність психолого-педагогічної характеристики класу	2	3	3	3	5	5	5
Наявність презентації	2	3	4	4	5	6	7
Звіт-самоаналіз з практики	2	3	3	4	5	5	6
Участь у звітній конференції з педпрактики	2	3	4	4	5	6	7

Таблиця 3. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Вимоги до звітної документації з виробничої практики:

Терміни подання документації до звітної конференції визначають керівники практики на настановній конференції, але не пізніше, ніж за два дні до початку звітної конференції.

До початку звітної конференції з виробничої практики подається така документація:

- індивідуальний план роботи;
- календарний план (на період проходження практики);
- звіт про проходження педагогічної практики;
- плани-конспекти залікових уроків англійської мови;
- план-сценарій позакласного заходу з англійської мови;
- психолого-педагогічну характеристику учня;
- психолого-педагогічну характеристику класного колективу.

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Денищич Т. А., Косарева Г. С. Педагогічна практика: зміст, організація, проблемні аспекти формування педагогічної майстерності: посіб. для студ. галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальність – 035 «Філологія (українська)». Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 84 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.
3. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Київ: Ленвіт, 2002. 328 с.
4. Ніколаєва С. Ю. Структурно-логічні схеми і таблиці з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Київ: Ленвіт, 2004. 208 с.
5. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої і В. В. Черниш. Київ: Ленвіт, 2003. 250 с.

Додаткові

1. Коваленко О. Я., Кудіна І. П. Книга вчителя іноземної мови: довідково-методичне видання. Харків: ТОРСІНГ ПЛІОС, 2005. 240 с.
2. Контрольні завдання з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої та М. Т. Солов'я. Київ: Ленвіт, 2002. 356 с.
3. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. 12-бальна система. Київ, 2000. 126 с.
4. Ніколаєва С. Ю. Виробничі функції, типові задачі діяльності та вміння учителя іноземної мови (спеціаліста). Київ: Ленвіт, 1999. 96 с.
5. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2004. 360 с.
6. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі. Київ: Ленвіт, 2005. 208 с.
7. Роман С. В. Планування та аналіз навчального процесу з іноземної мови у початковій школі. Горлівка: ГДШІМ, 2003. 108 с.

Інформаційні ресурси

Ресурси для навчання англійської мови, архіви уроків (початкова, основна, старша школа):

<http://www.esl-library.com/index.cfm?PageId=1>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/teaching-kids>
<http://www.englishpage.com/>
<http://www.oup.com/elt/teachersclub/?cc=global>
<http://www.macmillanenglish.com/BlankTemplate.aspx?id=28164>
<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59454>
<http://www.teachingenglish.org.uk/>
<http://developingteachers.com/>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/resources/quizzes>
<http://freelanguage.org/>

Сценарії уроків та позакласних заходів з іноземних мов на фестивалі педагогічних ідей «Відкритий урок»:

<http://festival.1september.ru/subjects/10/?subject=10>

BBC Learning English:

<http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/business/talkingbusiness/index.shtml>
<http://www.bbc.co.uk/ukrainian/learningenglish/>

Повнотекстові версії «Газети для тих, хто викладає та вивчає англійську мову»:

<http://eng.1september.ru/engarchive.php>

З досвіду навчання лексики, граматики, фонетики (англомовні матеріали):

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=58111>
<http://www.macmillandictionaries.com/resources/e-lessons/e-lessons.htm>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/pronunciation>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/Dictionaries-and-Encyclopedias>
<http://www.oup.com/elt/global/products/livinggrammar/>

З досвіду навчання аудіювання, говоріння, читання, письма (англомовні матеріали):

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59392>
<http://www.macmillandictionaries.com/resources/dictations/dictations.htm>
<http://www.nadasisland.com/writing/>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/skills>
<http://iteslj.org/Techniques/leong-Dictation.html>

Формування іншомовної соціокультурної компетентності:

<http://iteslj.org/Techniques/Cullen-Culture.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Kodotchigova-RolePlay.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Chou-Compliments.html>